

[Landbrugsministeren.]

byrde for landbruget; det er ligetil, det kan ikke være andet; dernæst hudeloven, som i hvert fald ikke er nogen byrde for landbruget, og så den tredje lov, som jeg i og for sig er meget ked af, den lov, der begrænser muligheden for at opnå eksportprisen på hjemmemarkedet. Jeg er principielt ked af den, men der er ikke mange penge i den, og skulle der blive mange penge i den, hvad betyder det så? Så betyder det for det første, at landmændene får den forhøjede pris, som vi opnår gennem eksporten, og for det andet opnår vi, at landet indtjener mere valuta, hvad vi har i allerhøjeste grad brug for. Iøvrigt håber jeg, vi engang når dertil, at vi bliver i stand til at få bremset op for den, jeg er ked af at bruge udtrykket *dumme* prisudvikling, men jeg kunne måske sige *kedelige* prisudvikling, vi har her i landet, hvor lønninger og priser indhenter hinanden i en stadig kehraus, som er meget, meget uheldig. De byrder, der altså knytter sig til disse love, er jeg, set fra et politisk synspunkt, gået med til med en ualmindelig god samvittighed.

Så siger det ærede medlem og mange andre ærede medlemmer: ja, men andre erhverv skal jo ikke betale noget. Hvad er det for en tale? Forholdet er dog det, at da dette forlig blev sluttet, blev forligspartierne enige om, at når nu disse midler var skaffet tilveje gennem landbrugsordninger, skulle den højtærede handelsminister og prismyndighederne ved hjælp af priskontrolloven og en ændret prislov — der er jo sket visse ændringer i prisloven — drage omsorg for, at de andre erhvervsgrupper, først og fremmest industri, handel, skibsfart og andre, som der kan være grund til at tage med, også kommer med til at betale gildet. Det er en meget, meget stor misforståelse at tro, at forligspartierne er blevet enige om at gennemføre dette her på basis af, at landbruget skulle betale alle omkostningerne. Det er næsten en fornærmelse mod mig at gå ud fra, at jeg ville gå med til det, det tror jeg at jeg i al beskedenhed tør sige. Det hører ingen steder hjemme, og man må ikke drive en agitation på baggrund af dette, for dersom nu handelen og industrien og skibsfarten skulle gå hen og tro, at de virkeligt kan slippe fri, så har man bibragt dem en større sorg og skuffelse end nødvendigt. Når landbruget så stærkt hævder, at det skal bære hele byrden, vil jeg sige: vær ganske rolige, der skal nok komme til at falde byrder på de andre skuldre i forhold til de kræfter, de har at bære med. Det

manglede også bare andet. Det ville være urimeligt, om man ved en ordning som den, der her er tale om til konsolidering af landets økonomi, lod store grupper, der har tjent masser af penge, slippe helt fri. Det er noget, som jeg for mit vedkommende aldrig kunne tænke på at gå med til.

Man kommer til at dreje skruen lidt i den rigtige retning, for nu har man drejet den så længe i den forkerte, at man er ved at tro, at landbruget alene skal bære alle byrder, hvilket ingenlunde er tilfældet i henhold til forliget. Derfor beklager jeg, at det ikke lykkedes os at få hold i prisudviklingen, og jeg anser det for en meget stor fejl, at der ikke var et flertal på rigsdagen, som ville være med hertil, men det var der ikke, og i et parlamentarisk land må man, navnlig når man har en mindretalsregering, indstille sig på at tage konsekvensen af de vilkår, man arbejder under, og det gjorde vi. Når vi ikke kunne få det hele, søgte vi ved et forlig at nå noget i retning af en stabilisering gennem de virkninger, som en bunden opsparing vil have på visse kredse her i landet, der ikke har været særlig flittige til at spare op. Jeg har ikke kunnet tilbageholde disse bemærkninger, fordi jeg i den senere tid har mødt, undskyld, jeg siger det, så megen overdriivelse og så megen uforstand ved bedømmelsen af det politiske forlig, at jeg ikke kan lade være med at nævne disse kendsgerninger.

Den konservative ordfører, det ærede medlem hr. V. Knudsen, gjorde mange forstandige, kritiske bemærkninger; jeg har også gjort mange kritiske bemærkninger selv, og der er faktisk mange bemærkninger at gøre, når man tvinges til at gennemføre love, der griber så stærkt ind i borgernes frie dispositionsforhold, som tilfældet er her. Det er meget kedeligt, at vi er nødt til det, jeg beklager det dybt, men jeg bøjer mig for de foreliggende kendsgerninger, for at vi dog engang kan få begyndt med at bremse op for den uheldige økonomiske udvikling, vi er inde i.

Jeg er ikke uenig med det ærede medlem i, at vi burde udnytte de eksportchancer, vi har, for maltbyggets vedkommende. Men det er jo ikke nok, at man kan få en høj pris for byggen. Skal vi udnytte de muligheder, der foreligger, er dertil knyttet spørgsmålet om at få andet korn i stedet og så formodentlig opnå en ekstrafortjeneste. Ja, når noget sådant bliver muligt, kan vi tales ved, men med de vanskelige forhold, vi har, hvor det er fastsat, hvad vi må udskrive af dansk avl, er vi nødt til at udvise en vis forsigtighed; så blankt at